

LABOD je glasilo delovne skupnosti Tovarne oblačil LABOD Novo mesto — Izhaja vsako tretjo sredo v mesecu v nakladi 2200 izvodov — Ureja ga uredniški odbor — Glavni in odgovorni urednik: Milan Bratož, tehnični urednik: Marjan Moškon — Grafična priprava: ČZP Dolenjski list, tiska Knjižgotisk, Novo mesto

labod

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE LABOD TOVARNE OBLAČIL NOVO MESTO

PRIPOMBE IN STALIŠČA OB OSNUTKU STATUTA SPIZ

javne razprave

Koordinacijski odbor osnovnih organizacij sindikata v novomeškem delu Laboda je proučil osnutek Statuta Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter poslal komisiji za sistem in organizacijo nekaj svojih stališč in pripomb, strnjanih v šestih točkah:

1. Strinjamo se z novo mejo starosti za poklicno rehabilitacijo (ženske 45 let, moški 50 let), saj se zavzemamo za to, da bi delavce čim dlje obdržali kolikor toliko delovno sposobne in vitalne.

2. Mnenja smo, da je sedanji individualni sistem odmere na-

domestila zaradi manjšega osebnega dohodka na drugem delu postavljen na pravilne temelje. S takšnim načinom odmere nadomestila bo delovni invalid pravilno stimuliran. Do sedaj se odmerja to nadomestilo od osnove, ki je enaka razliki med poprečnim OD delavcev iste skupine v kateri je delovni invalid delal pred poškodbo in OD tiste skupine v katero je bil premeščen po njej. V predlogu pa je nakazana možnost, da bi se pri nagrajevanju upoštevala tudi delavčeva osebna uspešnost, dosežena pred poškodbo in po njej.

3. Zavzemamo se za ukinitve zaposlovanja upokojencev, njihovo nadurno delo in delo po pogodbi.

4. Želimo, da se ponovno uvede možnost predčasne upokojitve

5. Zavzemamo se za to, da bi tudi delovna organizacija imela možnost sprožiti postopek za invalidsko ocenitev delavca.

6. Statut SPIZ naj se glede na pogoje starostne upokojitve uskladi s predlogi sprememb Zakona o delovnih razmerjih.

V TOZD DELTA

Osnovna organizacija sindikata in delegacija Skupnosti pokojninsko-invalidskega zavarovanja. V TOZD Delta sta skupno organizirala javno razpravo o osnutku omenjenega statuta. Na razpravi so delavci posredovali naslednje pripombe:

1. Dane naj bodo enake možnosti za upokojitev kot v drugih republikah. Pri tem so mislili predvsem na to, da se ženske lahko upokojijo tudi pred petinpetdesetimi leti starosti, čeprav imajo za to manjši odstotek za odmero pokojnine.

2. Zavarovanec, ki izpolni pogoje za upokojitev, torej ima 35 oziroma 40 let pokojninske dobe, se naj upokoji; ne pa da so mu po 43. členu statuta dane še določene bonitete.

V TOZD Libna so bila mnenja razpravljalcev usklajena z že navedenimi, poudarimo naj le predlog za skrajšanje postopkov upokojitev in željo po ponovni uvedbi predčasne upokojitve (moški — 55 let starosti in 35 let pokojninske dobe, ženske 50 let starosti in 30 let pokojninske dobe.

razgovor delovne skupine

Delovna skupina Občinske konference Zveze komunistov Novo mesto je v sklopu akcije, ki ta čas teče v novomeški občini za doseg planskil ciljev in za izvajanja stabilizacijskih prizadevanj, obiskala tudi TOZD Ločno, TOZD Commerce in DSSS. Vsebina razgovorov se je nanašala predvsem na uresničevanje planskih nalog, zaposlovanje, investicije, uvoz in izvoz, beseda je tekla o cenah, o vseh vrstah porabe, delovanju delegatskega sistema, samoupravnega dogovorjanja in sporazumevanja, svobodno menjavo in o konkretnem uresničevanju stališč in sklepov občinske konference ZK, zborov občinske skupščine in izvršnega sveta.

Na razgovoru so poleg direktorjev sodelovali tudi predsedniki delavskih svetov, sekretarji OO ZK, predsedniki samoupravnih delavskih kontrol, predsedniki sindikata in mladine.

Delovna skupina je opravila razgovore ločeno v TOZD Ločna, Commerce, DSSS ter na ravni delovne organizacije.

RESNE PRIPRAVE V DELTI

Izvršni odbor osnovne organizacije sindikata v TOZD DELTA vodi priprave na volitve v letu 1982. V prvi fazi je do konca meseca avgusta opravil evidentiranje možnih kandidatov. Evidentiranih je bilo 221 možnih kandidatov za opravljanje družbenih funkcij.

Ažurirali oz. uredili smo tudi pregled evidentiranih kandidatov in sicer z izpopolnitvijo popisnice za evidentirane možne kandidate, Občinskemu sindikalnemu svetu PTUJ pa smo oddali statistično poročilo.

M. M.

Ob prazniku občine Novo mesto, 29. oktobru, je bil odprt vrtec v Ločni, za katerega je odstopila zemljišče TOZD Ločna. V novem vrtcu je našlo mesto tudi 31 otrok Labodovih delavk.

o osnutku zakona o razširjeni reprodukciji in minulem delu

Pogled v proizvodnjo TOZD Libna

V Labodu v Novem mestu je bila 20. oktobra organizirana razprava o osnutku zakona o razširjeni reprodukciji in minulem delu. Razpravo je organiziral občinski sindikalni svet skupaj z republiškimi sindikalnim svetom ter osnovnimi organizacijami sindikata TOZD Ločna, Commerce in DSSS.

Zakon o razširjeni reprodukciji bi moral že pred leti zaživeti, doslej pa je bilo pripravljenih šest usnutkov, več tež . . . ti pa so v razpravah v širših ali ožjih skupinah znova in znova doživljali temeljite spremembe. Vse kaže, da bo ta zakon urejal izredno pomembna področja, ki so bila tudi doslej teoretično in praktično nedodelana.

Tudi razprava v Labodu je bila zelo živa, saj je prispevala vrsto pripomb in misli o osnutku zakona.

Bistvene določbe osnutka zakona vsebujeta drugo in tretje poglavje, ki govorita o odnosih pri gospodarjenju z investicijskimi sredstvi tako v temeljnih organizacijah ot tudi pri skupnem gospodarjenju ter pri uresničevanju določenih pravic in dolžnosti družbenopolitičnih skupnosti pri gospodarjenju z investicijskimi sredstvi. Posebno zanimiva pa so tudi določila o pravicah delavcev do dela osebnega dohodka na podlagi minulega dela.

Pripombe na razpravi v Labodu so med drugim nakazale tudi naslednje probleme:

- Ker bo zakon izvedbeni akt mora biti bolj dodelan in bolj konkreten
- Isto gradivo ureja več zakonov
- Zakon je bolj dorečen pri investicijskih sredstvih kot pri minulem delu
- Rok za izvedbo zakona v praksi (dve leti od sprejema) bo prekratek za ureditev tako pomembnih sprememb.

obrambno usposabljanje

Od meseca novembra pa do aprila prihodnjega leta bo v novomeški občini potekalo obrambno usposabljanje delavcev in občanov. V sezoni 1981/82 bomo v osmih urah poslušali štiri teme. Da pa so predavanja obvezna, gotovo ni potrebno posebej poudarjati.

Prva tema nosi naslov „Delovanje družbenopolitičnega in družbenoekonomskega sistema v krajevnih skupnostih in temeljnih organizacijah združenega dela v vojnih in drugih razmerah“. V sklopu te teme bo tekla beseda tudi o medsebojni povezanosti in usklajenosti obrambnih priprav v odnosu občina — krajevna skupnost, krajevna skupnost — temeljna organizacija združenega dela, KS ter prebivalstvo ter usklajevanje obrambnih priprav z mejnimi krajevnimi skupnostmi na področju delovne sile, prometa in zvez, industrije in obrti, gradbeništva, komunale, urbanizma in stanovanjskega gospodarstva, kmetijstva in veterine ter trgovine in preskrbe.

Druga tema je „Mobilizacija v različnih pogojih“. Spoznali se bomo s sistemom mobilizacije, izvršitvijo te, obveznostmi in nalogami delovnih ljudi in ob-

čanov ob mobilizaciji ljudi, živine in materialnih sredstev za potrebe oboroženih sil ter z obveznostmi delovnih ljudi in občanov, organizacij in skupnosti v primeru vojnih akcij, naravnih in drugih hudih nesreč ali v izrednih primerih pri zaščiti ljudi in imetja ter odpravljanju škode in drugih posledic.

„Diverzantsko dejstvovanje“ je naslov tretje teme, kjer bo opredeljeno diverzantsko delovanje, objekti napada, diverzantska sredstva, ukrepi in postopki za preprečevanje diverzantskih akcij, spoznali se bomo s pripomočki za odkrivanje priprav in sredstev ter s pomembnostjo angažiranja prebivalstva v boju proti diverzantskim skupinam in posameznim diverzantom.

Četrta tema pa zajema področje oklepnih vozil in vodenje boja proti njim.

Zaradi lažjega in preglednejšega podajanja gradiva je priporočljivo, da skupine niso večje od 40 poslušalcev. V DSSS smo se odločili, da bomo predavanja poslušali v prosti soboti in sicer v dveh skupinah. V TOZD Ločna so se odločili, da bodo predavanja izpeljali v petih skupinah in sicer v prosti soboti in v popoldanskem času. V TOZD Commerce pa so izobraževanju na tem področju posvetili prvo soboto 21. novembra, predavanja pa bodo potekala v dveh skupinah.

Občina Novo mesto je izdala odlok o izvedbi predavanja na podlagi navodil Republiškega sekretariata za Ljudsko obrambo.

disciplina je tudi varnost

Služba varstva pred požarom je skupaj z referentom SLO opravila pregled prostorov v TOZD Ločna in v obeh skladiščih. Pri tem je bil cilj ugotoviti nameščenost gasilnih sredstev in opreme za varstvo pred požarom. Ugotovitev kaže, da je za primer požara na razpolago premalo požarne vode za celoten objekt. Zato je potrebna dodatna dodelava notranjih zidnih hidrantov, hkrati pa je nujno zagotoviti ustrezno število zunanjih podtalnih hidrantov.

Ob razmišljanju glede varstva pred požarom pa velja poudariti predvsem nujnost upoštevanja navodil, disciplino in red, sem pa sodi tudi zagotovitev prostih prehodov, upoštevanje prepovedi kajenja . . . Prav slednje je v teh prizadevanjih vse manj upoštevano, čeprav zna postati poglaviti vzrok za nesrečo.

Za preventivno varstvo pred požarom je v naši delovni organizaciji najbolj poskrbljeno v TOZD DELTA, kjer imajo tudi svoje industrijsko gasilsko društvo. Potreba po ustanovitvi tega pa je bila že nekajkrat nakazana tudi v novomeškem delu Laboda. Glede na število zaposlenih tu in na veliko požarno obremenitev, bi bilo potrebno resneje razmišljati o zagotovitvi večje varnosti.

Dokler pa ne bodo storjeni večji koraki, se moramo še toliko bolj zavedati, da disciplina in spoštovanje opozoril in navodil pomeni varnost!

pred volitvami

V aprilu mesecu prihodnjega leta se izteče mandat delegatom samoupravnih organov in delegacijam v samoupravnih interesnih skupnostih. V vseh naših sredinah so že stekle priprave in v večini je že opravljeno evidentiranje možnih kandidatov. Ob tem imajo predsedniki osnovnih organizacij sindikata kar največ dela, kar pa je otežkočeno tudi z dejstvom, da se med možnimi kandidati določeno število delavcev ponavlja. Še

sejem v novem sadu

Po daljšem času je bil Labod znova prisoten na sejmu lova, ribolova, športa in turizma v Novem Sadu, ki traja od 17. do 22. oktobra.

Na sejmu predstavljamo tako naše modele iz programa vrhnjih oblačil, kot tudi iz programa perilo-šport. Od široko športnih modelov, kot so to razne jakne, pa do vse bolj in bolj popularne flanele pri bluzah in srajcah, predstavljamo na sejmu tudi naša lovska oblačila, oz. vse, kar delamo v namen športa in rekreacije.

Labodov prostor na novosadskem sejmu, obsega 28 kvadratnih metrov, večina tega pa je namenjena predvsem razstavnim dejavnosti. Naša oblačila, predvsem pa lovske obleke, so poznavalci sprejeli z navdušenjem in z mnogo pohvalami tako za samo kvaliteto materiala kot tudi za izdelavo. Med gosti, ki so obiskali naš razstaveni prostor, je bil tudi tovariš Marko Bulc. Ob ogledu naših izdelkov, se je pogovoril s predstavniki Laboda.

Vsa pozornost pa je veljala predvsem lovskega oz. športnega programu, ki v Labodovih modelih predstavlja pomemben delež. Ob zaključku pogovora se je tovariš Bulc pohvalno izrazil o naših prizadevanjih.

vedno namreč velja, da se mnogi, ki bi bili sicer sposobni opravljati odgovorne naloge delegatov, teh obveznosti otepajo, tisti marljivi, ki jih srečujemo ob vseh akcijah, pa še premnogokrat vlečejo vse težji del.

Že nekaj časa več ne velja „popularno“ mišljenje, da so funkcije le v okras in da jih prevzemajo karieristi. Tehnica se nagiba v drugo smer, ki zopet posplošeno kaže stališče, da je to delo garaško in se ga je bolje ogniti. Čas pa bi bil, da pred volitvami spoznamo, da bo naše samoupravljanje in podružabljanje dela zaživel tako kot mora le, če se bomo vsi zavedali svojih nalog, svojega deleža v gradnji naših skupnih odnosov.

Med nami izberimo in predlagamo tiste sodelavce, ki jim zaupamo, ki so delovni in dostopni in tiste, ki jim določeno področje „leži“. Naloga teh pa bo, da zaupano nalogo sprejmejo in jo tudi vestno izpolnjujejo.

Za dobro kadrovanje v prihodnje je nujna ocena delovanja dosedanjih delegatov oz. delegacij. Analiza delovanja delegacij, na podlagi katere bodo ponovno potrjene pravilne usmeritve delegacij in znotraj teh prizadevanja posameznikov, bo gotovo odločujoč kazalec za volitve v naprej. Nasprotno pa bomo

morali izločiti v bodoče vse tiste z neodgovornim odnosom do zaupane funkcije. Pa naj to ne velja le za delegacije SIS, prav tako moramo analizirati delovanje naših delegatov v organih upravljanja in v posameznih komisijah tako na ravni TOZD oz. DSSS kot tudi na ravni delovne organizacije.

V sklopu izpolnjevanja nalog na področju delegatskega sistema pa je pomemben delež v informiranju. To je področje, ki še ni zaživel v pravi meri predvsem v smislu povratnih informacij. Lahko trdimo, da imamo gradiva dovolj, da je pravočasno, da pa je premalo povratnih informacij in vzporedno s tem, premalo zanimanja oz. zahtevkov za informiranje. Precejšen del uspeha delegatskega sistema in samoupravljanja je v doslednem informiranju, katerega pomemben sestavni del je povratno informiranje. Naši delegati bi se morali tega še posebej zavedati.

Nanizanih je nekaj razmišljanj pred volitvami. Od kadrovske sestave je odvisno delo v naslednjem mandatu, zato se moramo predlagatelji in predlagani zavedati svojih dolžnosti in se z vso odgovornostjo lotiti nalog.

L. J.

deveto srečanje samoupravljalcev

Deveto srečanje samoupravljalcev iz zletnih področij Novega mesta, Bihača, Banje Luke, Karlovca, Gospiča, Prijedora in Siska je bilo 16. in 17. oktobra v Novem mestu. Skupno se je zleta udeležilo 280 delegatov, iz vsakega področja po štirideset.

Tema srečanja je nosila naslov „Vloga in naloge sindikata v socialni politiki in pri zagotavljanju socialne varnosti delavcev“.

Udeležence je pozdravil tudi predsednik slovenskih sindikatov tov. Vinko Hafner in ob osrednji temi nanizal nekaj misli in stališč. Delegati so se po prvi plenarni seji porazdelili v več skupin, ki so obiskale delovne organizacije.

Zaključki iz obiskov v raznih delovnih organizacijah, kjer je bila seveda vsebina pogovorov vezana predvsem na osrednjo temo srečanja, so delegati podali na drugi plenarni seji. Kako aktualna in neizčrpna je tema socialne politike in socialne varnosti ter vloge sindikatov pri tem, pa je potrdila tudi razprava, ki je sledila.

IVA MORO

V TOZD Temenica so si zadali nalogo zmanjšati odsotnost iz dela. Velik korak v tej akciji pa je bil storjen z organizacijo pogovora zdravstvenih delavcev s predstavniki temeljne organizacije in delovne organizacije Labod.

priprave na referendum

V TOZD TIP-TOP in v Ljubljanski enoti TOZD Commerce tečejo intenzivne priprave na tretji referendum v Ljubljani. To je tema sestankov družbenopolitičnih organizacij ljubljanskega dela Laboda, ki podpirajo tako družbeno usmeritev.

V Ljubljani je prvi krog javne razprave mimo in tako so že na dlani dejstva, ki govore, da bo referendum gotovo uspel. V prvem delu javne razprave so se delovni ljudje in občani izrekli glede programa, ki je sedaj že dobil dokončno obliko. V javni razpravi so se izkristalizirala določena mnenja tako glede lokacij kot tudi glede samih potreb. S tem v zvezi je bilo narejenih nekaj premikov oz. sprememb programa. Enotno pa je mnenje, da Ljubljana potrebuje ta referendum za zagotovitev izgradnje in adaptacije števila šol, vrtcev in zdravstvenih domov, ki bi ustrezalo številu zaposlenih na tem področju oz. številu občanov.

Osnovna pripomba ob javni razpravi je bila, kako graditi ob tako ostrih omejitvah investicij. Toda natančna razmejitev predvidenih stroškov kaže, da je finančno pokritje zagotovljeno iz dela samoupravnih interesnih skupnosti, iz dela družbenopolitične skupnosti in iz samoprispevka. S tem je pokrite finančne konstrukcije zagotovljene, ob tem pa velja le še dodati, da je potrebno tudi drugi del javne razprave pred referendumom — ta bo izveden 22. novembra letos — dobro pripravljati in izpeljati.

Ne bo odveč, če ob tem opozorimo na 21. sejo CK ZKS, katere vodilna misel je bila, da se moramo z vsemi silami prizadevati zastavljene naloge izpeljati do konca in v zastavljeni obliki. Za to pa je potrebna le akcija.

sodelovanje mladih

Na pobudo in željo mladih iz TOZD Delte in TOZD Elektrokovinar Ptuj je bilo v septembru srečanje delegatov iz obeh TOZD, v prostorih Delte.

EDI STRELEC

Vse pogosteje prihajamo tudi v Zalo. Posnetek je iz zadnjega delavskega sveta delovne organizacije, pred nedavnimi so ta kolektiv obiskali tudi delavci DSSS na svojem „sindikalnem izletu“ po idrijskem delu Slovenije.

Delegacijo TOZD Elektrokovinar Ptuj so sestavljali:

— direktor, predsednik mladine in sekretar mladine.

Delegacijo TOZD Delte pa so sestavljali:

— predsednik mladinske organizacije in mentor mladinske organizacije.

Srečanje je bilo v delovnem vzdušju. Vsaka TOZD je najprej predstavila program dela oziroma dosedanje aktivnosti mladih. Ugotovili smo, da so velike možnosti sodelovanja in sicer:

— na športno kulturnem področju

— v organiziranju skupnih akcij (čiščenje okolja, zbiranje odpadkov)

— v organizaciji skupnih izletov oziroma obiskov kulturnih znamenitosti itd.

Prav tako se bodo v našo folklorno skupino vključili fantje iz TOZD Elektrokovinar.

Za 29. november bomo pripravili skupaj kulturni program, ki bo izveden v obeh delovnih sredinah.

Namen skupnega sodelovanja med mladino iz dveh tako različnih kolektivov je, da se mladi spoznajo med seboj, izmenjajo izkušnje pri delu, organizirajo razne aktivnosti in tako malce poživijo delo mladine.

preveč izostankov

V TOZD Temenica se soočajo z vse večjimi izostanki iz dela, kar povzroča številne težave v tem kolektivu. V mesecu septembru je bilo izostankov kar 7 odstotkov nad planiranimi, saj ta odstotek skupno znaša 19%. Da bi omejili „bolniške“ neopravičene, so se začeli pogovarjati z zdravstvenimi delavci v

Trebjem. Le-tem žele predstaviti delovne pogoje v Temenici in jih seznaniti s problematiko tega kolektiva.

Zaradi velikega števila izostankov bodo morali v TOZD Temenica delati tudi v dodatnem delovnem času, da bi lahko izdelali kolekcijo v dogovorjenem roku. Večji izostanki so tudi narekovali nekaj premestitev med brigadami.

Težave, ki jih povzročajo veliki izostanki iz dela se kopičijo, zato bodo tako neodgovornemu ravnanju „stopili na prste“ in, upajo, da ga tudi omejili.

In ne nazadnje moramo iskreno priznati, da je nadomestilo za bolniško (90 odstotkov od poprečja OD v predhodnem letu) kaj vabljivo, da si ga zdravi „sposodijo“ tudi za kaj drugega kot so to včasih sezonska opravila na polju... Gotovo pa to nadomestilo vse kaj drugega pomeni bolnemu...

SLOVENSKE MODROSTI

Etbin Bojc je zbral v knjigi, ki ji je dal naslov „PREGOVORI IN REKI NA SLOVENSLEM“ številne stare slovenske modrosti. Nekaj vam jih posredujemo:

Čistemu je vse čisto.
Čas izgubljeni je največja izguba.
Kar ubogemu daš, ti na žlici priraste.
Prezgodnja hvala in pozna žetev sta si enaka.
Noben kvas ne vzhaja rajši od dolga.
Lenoba gre tako počasi, da jo revščina kaj hitro doide.
Kar je preveč še s kruhom ni dobro.
Poštenje več velja ko sto oralov sveta.

tretji labodov ex tempore

Letos je na naši prireditvi Ex tempore sodelovalo dvaindvajset slikarjev, ki so prišli iz vse Slovenije, z največjim veseljem pa smo v svoji sredini tokrat pozdravili tudi gostjo iz Trsta in zamejskega Slovenca iz Koroške. Novost pa je tudi sodelovanje akademskih slikarjev, ki so se pridružili slikarjem — amaterjem. Rezultat celotne sestave pa je razstava, ki ponuja veliko užitek, saj je nivo tako po mnenju delavcev, ki spremljajo Ex tempore od prve prireditve, kot tudi strokovne žirije, tokrat na zares visoki ravni.

Prav zato pa je bilo delo strokovne žirije, ki so jo sestavljali prof. Andrej Kobler, dr. Mirko Jutršek in dr. Cene Avguštin, težko. Kvaliteta del je bila precej poenotena in po besedah tov. Koblerjeve ni bilo tako, kot se zna zgoditi na nekaterih razstavah, ko že prvi pogled pove kaj je sprejemljivega in kaj ne. Pa vendar: natančnejša analiza posameznega dela je določila vrstni red. Na našem Ex tempore so bila tako podeljena naslednja priznanja: tri nagrade za najboljša dela, tri nagrade za najboljša dela v posameznih temah ter sedem diplom. Prvo nagrado za najboljšo delo je prejel Veljko Toman za sliko Novo mesto, (olje). Toman je akademski slikar, prišel pa je iz Ljubljane. Druga nagrada je bila podeljena za sliko Iz starega raste novo (olje), novomeškega slikarja Jožeta Kotarja, tretja

Strokovna žirija je podelila prvo nagrado slikarju Veljku Tomanu iz Ljubljane za sliko Novo mesto.

nagrada pa je bila prav tako podeljena našemu novomeškemu slikarju amaterju — Marjani Beroviču za pastel z naslovom Iz gubljena luč.

Med tremi nagradami za najboljša dela v posameznih temah so nagrajenci: Tone Tomazin iz

Nagrajenec letošnjega Labodova Ex tempora, akademski slikar Veljko Toman.

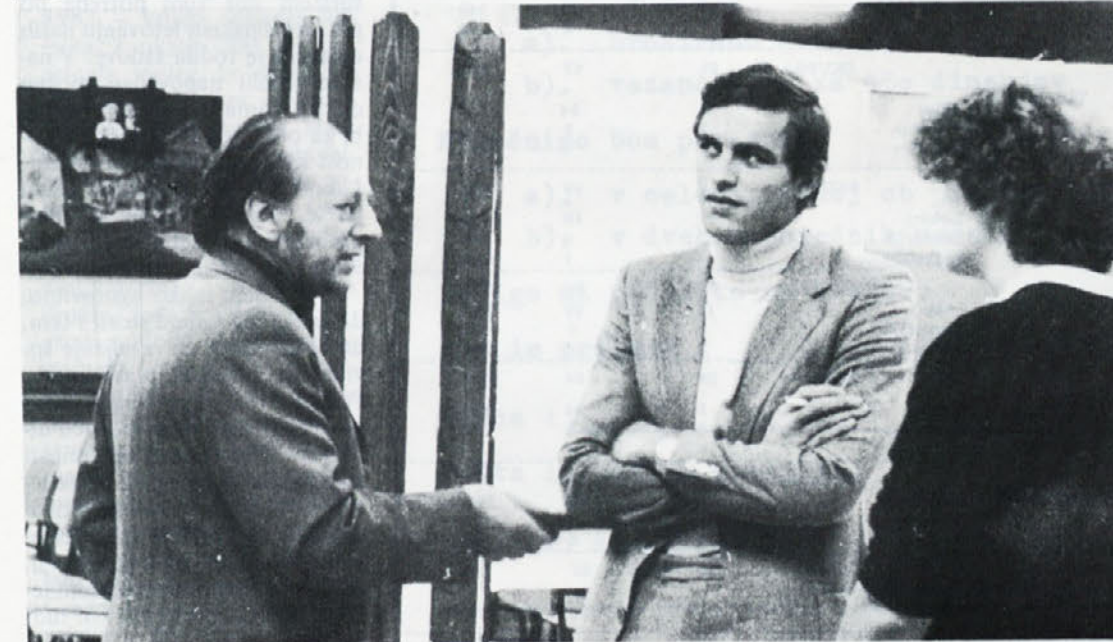
Jesenic — Jesen (olje), Stefan Šteren iz Senovega za pastel Zajtrk ob Krki ter Uroš Žitnik iz Ljubljane za Vas ob Krki (gvaš).

Poleg naštetega so bile podeljene tudi diplome, ki so jih prejeli Jože Kumar, Janez Kovacič, Marjan Maznik, Jožica Medle, Toni Vovko, Majda Železnik in Tomaž Železnik.

Organizacija prireditve, i iz leta v leto raste in dobiva priznanja tudi iz širšega prostora, je bila na likovni skupini Vladimir Lamut in na pokrovitelju — naši delovni organizaciji. Ob tem velja posebno priznanje ob osebnem prizadevanju za uspešen potek prireditve in za odlično organizacijo, tovarišu Jožetu Muhiču in seveda celotnemu pripravljalnemu odboru.

V treh letih nam je prireditve zrastle na nivo, ki bi ga želeli tudi v bodoče zagotoviti. Misli o prihodnjih prireditvah so šle v več smeri. Likovna skupina Vladimir Lamut si želi, da bi Ex tempore Laboda ostala na novomeških tleh, razmišljati bo potrebno o spremembah nekaterih kriterijev... Skratka, kakor prireditve raste kvalitativno in kvantitativno, večja je tudi odgovornost pokrovitelja in organizatorja. Seveda pa se ob tem zavedamo tudi neprecenljive vzgojne funkcije takih prireditve. Dela, nastala na naših Ex temporeh prinašajo v delovne sredine izdelke likovnega bogastva s katerim rastemo in se razvijamo tudi mi vsi. Še vedno je namreč za marsikoga srečanje s to razstavo (oz. z razstavami v naših delovnih prostorih) edino tovrstno srečanje sploh. To, da slike visijo med nami, da si jih ogledujemo in da o njih razmišljamo, to je tisto največ, je dejal dr. Jutršek.

Razstava bo po novomeški predstavitvi potovala po naših temeljnih organizacijah.

Pogovor pred otvoritvijo razstave med članoma žirije dr. Avguštinom, prof. Koblerjevo in Tonijem Vovkom, članom skupine Vladimir Lamut.

vse več zanimanja

ročilo je bilo minimalno (največ 18 obrokov dnevno).

Anketa, opravljena med gosti glede kuhanja tople hrane, ni pokazala interesa za tovrstne usluge. Strokovna služba skupnosti ima nalogo, da še enkrat prouči umesnost gradnje kuhinje ki bi morala pravzaprav obravnavati že v letošnji sezoni.

Letošnji investicijski program skupnosti predvideva pričetek gradnje cca 200 novih postelj, ureditev večjih dostopov v morje ter izgradnjo marine za privez čolnov. Dokončala se bo začetna gradnja druge aseptične jame, ki je zelo nujna, saj je bilo v letošnji konici na letovanju 1550 gostov.

Število nočitev je v naselju Nerezine poraslo za 30% v primerjavi z lanskoletno realizacijo.

Do 24. 9. 1981 je 13571 gostov ustvarilo 105419 nočitev. V letu 1980 pa je letovalo 10406 gostov in ustvarilo 87100 nočitev.

V minuli sezoni je bilo v naselju organiziranih pet kulturnih prireditev in dvaindvajset glasbenih večerov. Potreba po tovrstnem razvedrilu je veliko

večja, zato plan za naslednje leto predvideva podvojitve omenjenih prireditev. V naselju je bilo preko cele sezone poskrbljeno, da je bila organizirana prodaja sadja, in zelenjave kakor tudi kruha in mleka. Tudi založenost trgovine v Nerezinah je bila nekoliko boljša kot minula leta.

Z razširitvijo odsekov ceste na Lošinj ter njene posodobitve, je tudi vožnja varnejša in hitrejša. Občasno pa smo bili pričé dolгим vrstam pred trajektom posebno v pristanišču Brestova. Čakanje na trajekt pa je bilo utrujenim voznikom in potnikom, posebej še tistim z majhnimi otroci, veliko preveč zato je bilo čutiti nekaj nezadovoljstva med letovalci, vendar ne toliko, da bi pokvarilo celotno vzdušje.

Dom v Savudriji je bil skozi celo polletje zelo dobro

obiskan. Letovalci so bili z letovanjem zadovoljni saj je bila založenost trgovin z živili v Savudriji in Umagu zadovoljiva, morje je bilo čisto, toplo in brez zastrašujočih meduz. Da bi bilo letovanje še bolj prijetno, smo pred sezono izvršili pleskanje fasade celotnega doma. Vsi notranji prostori pa so bili pleskani v lanskem letu. Okolica doma je bila skrbno urejena, vse grmičevje in živa meja obrezana, trava je bila pokošena, okrasne cvetice pa skrbno negovane.

Počitniške prikolicе smo imeli kampirane v letošnjem letu tudi v Savudriji v kampu Pineta. Ob postavitvi smo poskušali ugoditi čim večjim letovalcem, zato smo jih postavili v neposredno bližino morja. In glej ga zlomka: zapihal je veter močnejše kot bi smel, uprl se je v baldahin in ga zmlél. Poškodoval je namreč le ogrodje baldahina toda toliko, da ga ni bilo mogoče popraviti. Nekoliko težav je bilo tudi z električno napeljavo v prikolicah, toda kljub temu so bili letovalci zadovoljni z letovanjem.

V minuli zimski sezoni smo imeli tudi dve naši prikolicе kampirane v kampu Špič v gozd Martuljku pri Kranjski gori. Želje po zimskem letovanju so velike posebno še v času šolskih počitnic. Kapacitet pa je bilo malo, zato nismo mogli v tem času vsem prosilcem ugodno ustreči.

Tudi ob vikendih so smučanja željni delavci pridno polnili prikolicе. Zasedenost teh pa bi bila še večja, pa je marsikoga odvrčala lanska hud zima. Ob večjem mrazu je namreč bivanje v prikolicah tvegano, ker plin za kuhanje in ogrevanje pri nižjih temperaturah zmrzne.

Vse več zanimanja za zimski turizem kot tudi potreba po gorskovišinskem letovanju naših delavcev je rodila sadove. V našem glasilu napovedan možen odkup doma na Ljubelju, ki naj bi ga odkupila Počitniška skupnost Krško, je postala stvarnost. Labod je v njem zakupil osem ležišč. Več o tem pa si lahko preberete v posebnem sestavku te številke glasila.

Z veseljem lahko ugotovimo, da je IO DO Labod storil s tem, da se je zavzel za razvijanje tovrstnega turizma, pravi korak. Posebno pa smo lahko veseli novice, ki nam jo je sporočil direktor Počitniške skupnosti Krško, tov. Štajner, da bo že letošnje zimo možno letovati in smučati na Ljubelju in na Zelenici. Veselimo se kajpada vsi, saj smo s tem pridobili osem ležišč tako za zimski čas kot tudi za poletno letovanje.

Vodja splošne službe
JOŽE MUHIČ

Pregled korišćenja počitniških kapacitet DO LABOD v letu 1981

Sedaj, ko se izteka poletna sezona pa tudi leto se je začelo nagibati proti koncu, je prav da pogledamo kako in koliko smo letovali v letošnjem letu. Za letovanje smo imeli na voljo isto število postelj kot v preteklem letu, kajti novih kapacitet ni bilo možno pridobiti zaradi pomanjkanja finančnih sredstev rezerviranih za ta namen. Z veseljem lahko ugotovimo, da je interes za letovanje v naših objektih vse večji. To pomeni, da bomo morali najti način financiranja in realizirati zastavljeni plan odkupa kapacitet na Lošinj. Da bi lahko ugodili vsem prosilcem željnim letovati v naših objektih, bi potrebovali še cca 25 postelj. Take potrebe so se namreč kazale v letošnjem in lanskem letu. To je približno toliko, kolikor imamo še rezerviranih postelj pri počitniški skupnosti Krško v Nerezinah.

Izvršni odbor počitniške skupnosti Krško je na zadnji redni seji obravnaval investicijsko problematiko na Lošinj in sprejel sklep, da mora biti planirana gradnja objektov v naselju Nerezine končana v letu 1983.

Zgoraj navedeni rok izgradnje je že podaljšan za dve leti, kajti prvotni plan je bil zastavljen tako, da naj bi bila gradnja končana v letu 1981. Postavljeni rok izgradnje je predvsem zaradi nagle rasti cen gradbenega materiala ter plačevanja komunalnega prispevka za neizgrajene objekte.

Ko smo že pri Lošinj je prav, da se seznanimo še z nekaterimi pomembnimi stvarmi. V sezoni 1981 je bilo gostom ponujeno kuhanje enolončnice. Za kar pa ni bilo zanimanja; na-

PREGLED LETOVALCEV PO TOZD V LETU 1981

TOZD		Delavci	Družinski člani	SKUPAJ nočitev
LOČNA	Lošinj	23	61	852
	Savudrija	3	7	92
	Prikolice	3	5	80
	SKUPAJ	29	73	1024
DELTA	Lošinj	23	79	1020
	Savudrija	5	9	140
	Prikolice	3	7	100
	SKUPAJ	31	95	1260
ZALA	Lošinj	15	32	720
	Savudrija	5	12	140
	Prikolice	1	3	40
	SKUPAJ	21	67	900
TIP-TOP	Lošinj	14	34	572
	Savudrija	1	3	40
	Prikolice	1	2	30
	SKUPAJ	16	39	642
COMMERCE	Lošinj	31	80	1115
	Savudrija	2	6	80
	Prikolice	4	7	120
	SKUPAJ	37	93	1315
DSSS	Lošinj	18	69	816
	Savudrija	5	9	130
	Prikolice	3	16	100
	SKUPAJ	26	94	1046
TEMENICA	Lošinj	5	24	290
	Savudrija	1	2	30
	Prikolice	-	-	-
	SKUPAJ	6	26	320
LIBNA	Lošinj	17	49	660
	Savudrija	3	8	110
	Prikolice	3	8	110
	SKUPAJ	23	65	880
Upokojenci in poslovni partnerji ter njihovi družinski člani			110	820
SKUPAJ:		189	552	7387

knjiga je naše bogastvo

V prvih dneh novembra izide Redna letna zbirka knjig Prešernove družbe za leto 1981. Radi bi bralce našega glasila posebej opozorili na dostopnost publikacije Prešernove družbe, saj so le te na voljo ljubiteljem lepega branja po kar najbolj ugodnih cenah.

REDNA LETNA KNJIŽNA ZBIRKA PREŠERNOVE DRUŽBE

Pred obletnico rojstva dr. Franceta Prešerna, ki jo slavimo 3. decembra, je Prešernova družba spet izdala svojo redno letno knjižno zbirko. Ta, gotovo najcenejša zbirka na Slovenskem, vezana v platno, z večbarvnim ščitnim ovitkom (broširan je le koledar) in tiskana na brezlesnem papirju, stane vsega 450 dinarjev. Če ne potrebujete trdih platnic in boljšega papirja, se lahko odločite za broširano izdajo, ki stane le 350 dinarjev.

Naročnino lahko plačate tudi v dveh obrokih.

Vendar to ni vse, zaradi česar na izid zbirke opozarjamo tudi člane našega kolektiva. Skrbno izbrano in mikavno branje je vredno, da bi ga imeli v vsaki družini:

1. **Prešernov koledar za leto 1982** – knjiga velikega formata z okrog 200 stranmi prinaša poleg koledarskega dela, opremljenega z barvnimi reprodukcijami slik Maksima Gasparija, vrsto aktualnih člankov, ki bodo prav gotovo pritegnili vsakega bralca: Vekoslav Grmič razpravlja o mestu kristjanov v naši samoupravni socialistični družbi, Jože Smole nam razgrinja podobo današnjega nemirnega sveta, Anton Trstenjak kritično razmišlja o grozeči sili porabniške družbe in samomoru, Ivan Sedej pa primerja staro in novokmečko in sodobno ljudsko arhitekturo. To so še: Jože Dolenc – Ob štiristoletnici Gregorijanskega koledarja, Janez Gregory – Tudi pri nas je živalstvo ogroženo, France Adamič – Spomini na brata Louisa Adamiča, pa še pesmi

in kratka proza sodobnih slovenskih ustvarjalcev – Vladimirja Kavčiča, Miška Kranjca, Pavleta Zidarja, Karla Grabeljska, Toneta Svetine, Miloša Mikelnja in drugih.

2. **Ta glavna Urša** – privlačna lahkotna pripoved znanega slovenskega romanopisca Smiljana Rozmana, napisana v obliki dnevnika predstavnice sodobne šolske mladine.
3. **Ljudje pod Osojnikom** – delo, v katerem nam pisatelj France Bevk z enkratnim mojstrstvom in umetniško tenkočutnostjo prikaže usodo svojih rojakov, kmetov, dninarjev in drugih hribovskih prebivalcev.
4. **Po jamborni cesti... v mesto na peklu** – na bogatih pričevanjih osnovan kulturno-zgodovinski zapis dr. Miroslava Pahorja ob sodelovanju Ilonke Hajnal. Knjiga pripoveduje o stari rimski cesti pod Nanosom, po kateri so od nekdaj prevažali les proti Trstu.
5. **Hitro pripravljane jedi** – priručnik, ki daje sodobnim mladim kuharicam in kuharjem v roke napotilo za hitro pripravljane okusnih jedi. Napisala ga je priznana avtorica tovrstnih del Andreja Grum.

Če se še niste odločili za nakup, vam priporočamo, da poiščene poverjenika Prešernove družbe in zbirko pri njemu naročite. Lahko pa izpolnite tudi priloženo naročilnico in jo pošljete naravnost Prešernovi družbi, Ljubljana, Borsetova 27.

Adaptacijska dela v domu na Zelenici so že stekla. Dom bo že letošnjo zimo sprejel svoje goste.

nekaj več o zelenici

Koncem septembra je Počitniška skupnost Krško začela z adaptacijo doma na Zelenici. Na podlagi prijav je izvršni odbor Počitniške skupnosti razdelil 48 ležišč, kolikor jih je v domu, na posamezne zainteresirane delovne organizacije. Labod bo imel na razpolago dve sobi s sedmimi do osmimi ležišči. Ker je bilo interesentov veliko ve od možnosti, so se v Počitniški skupnosti odločili še za adaptacijo depandanse ob domu, kjer bo možno pridobiti še dvajset ležišč. Le-ta bodo razdeljena po prioritetenem redu.

Ker bomo lahko že letošnjo zimo letovali v domu na Zelenici, naj opišemo nekaj podrobnosti. Dom leži le 250 metrov od mejnega prehoda Ljubelj, tik ob hotelu Kompas, kjer bo možna prehrana po cenah, kot veljajo za hotelske goste. Sicer pa bo tudi v domu samem adaptirana kuhinja, s tremi boksi tako, da bo lahko več gostov hkrati pripravljalo kosila. Vsaka soba pa bo predvidoma imela tudi manjši kuhinjski koticček za pripravo čaja, kave...

Sedežnica za smučišča na Zelenici, ki so v sezoni teptana in redno vzdrževana, je od doma odmaknjena le 300 metrov. Smuka je možna od začetka zime pa do meseca junija. Posebno prijetno letovanje na Zelenici pa bo tudi v poletnih mesecih, saj so iz Zelenice odprte poti na številne gorske točke.

N A R O Č I L N I C A

Naročam REDNO LETNO KNJIŽNO ZBIRKO Prešernove družbe za leto 1981 (5 knjig)

- a). broširano -- za 350 dinarjev
- b). vezano -- za 450 dinarjev

Naročnino bom poravnal:

- a). v celoti, takoj ob prejemu knjig
- b). v dveh zaporednih mesečnih obrokih

Knjige mi pošljite na naslov:

Ime in priimek : _____

Ulica : _____

Pošta in poštna številka: _____

Zaposlen sem(naslov) _____

Datum : _____

Podpis: _____

jesenski izlet planincev

ogledamo po prelepi naravi, zamemamo sape, kajti vzpon iz nižine 622 m na višino 2050 m tudi ni kar tako. Strmine kar noče biti konec. Za vsakim zavojem mislimo, da se bo prikazala kočna na vrhu. No, ko smo končno na vrhu nam sreča ni dana, da bi si ogledali z vrha na vse strani, zato nismo žalostni, saj smo del naše poti le prehodili.

V koči popijemo čaj, se oblečemo ter takoj odrinemo od kočice pri Sedmerih jezerih. Priti moramo še do noči. Kar hitro ubiramo pot med skalami; narava je res enkratna. Popolnoma ustreza napis na neki skali: „Uživaj molče“. Med potjo, kakor je navada med planinci, po-

zdravimo, povprašamo to in ono. Pogovor nanese tudi na spanje. Ali bo še kaj prostora v koči za nas. No neki deček nas potolaži z odgovorom, da se bo še pod mizo kaj našlo. Lepo se nam obeta! Zato pošljemo naprej našo Marjeto, ki ima trgovsko žilico, da bo kaj uredila. In res. Ko pridemo v kočico nam veselo pomoli ključ od sobe. Upamo na dobro spanje.

V nedeljo nadaljujemo pot do Komne. Spočiti hitro napredujemo. Navzdol gre mnogo lažje. Opazujemo naravo. Na papir ne moreš vdahnuti vseh dolinic, dolin, vsaka je po svoje oblikovana in te na novo prevzame. Tu pa tam se kažejo jesenske barve.

Ideja se je rodila. Gremo še enkrat v hribe predno jih pobeli sneg. Na novomeški postaji se pogledamo. Samo štiri planinke? Same predstavnice ženskega spola. No! le korajžno naprej!

Vlak odpelje. V Ljubljani smo ob šesti uri. Pogled skozi okno nam pripravi presenečenje. Še en član se nam pridruži. Naš as Toni. Tako smo prava družina.

Občutek, da greš v hribe, te spreleti ob pogledu na nam podobne nahrbtnike z dobrotami za pod zob ter rezervno obleko, če nam vreme ne bo naklonjeno.

Avtobus odpelje proti Gorjenski. Sonce se nam kaže izza oblakov. Ali bo zdržalo, se sprašujemo. Ko se ustavimo za kratek čas na Vršiču, nas pozdravi dež in megla, da se ne vidi nič.

Malo žalostni nadaljujemo pot do kočice Zlatorog v Trenti. Tam pomalicamo ter se oziramo v nebo. Dež je prenehal. Skupina treh deklet iz Lisce, Sevnice korajžno odrinejo na isto pot kot mi. Gremo za njimi!

Dolina Trente se nam odpira v vsej lepoti. Po tej poti gremo prvič, zato je še bolj zanimiva. Vse bolj se vzpenjamo po dolini Zadnjice proti Prehodavcem. Vsako toliko se ustavimo, se

OD po republikah za lanskih 11 mesecev

Zvezna statistika je pred dnevi objavila enajstmesečne podatke lanskih osebnih dohodkov zaposlenih v družbenem sektorju. V Sloveniji so znašali povprečno 8636 dinarjev, na Hrvaškem 7858 din, v ožji Srbiji 6947 din, v Vojvodini 6925 din, v Bosni in Hercegovini 6574 din, v Črni gori 6531 din, v Makedoniji 5996 din in na Kosovu 5826 din.

Posnetek iz računovodstva TOZD TIP-TOP, kjer je vedno dovolj dela, ob periodičnih obračunih pa še toliko več.

nedelja na mirni gori

Da bi šel trinajstega na tako nesrečen dan od doma, pa še v hribe, saj to ni normalno. Pa vendar je bilo videti, da bo lep dan, kaj hočemo, nedelja je v tednu samo ena in če so sobote delovne, toliko bolj dragocena.

Kljub nesrečnemu datumu smo se odpravili na Mirno goro visoko 1048 metrov. Iz Semiča je približno 800 m višinske razlike. Za zaprašena mestna pljuča kar dovolj, vendar smo v 2 urah in pol prišli na cilj.

Pot — cesta je lepa, vije pa se skozi gozdove in osamljeno vas Kleč in Planino. Ob vsej poti je dovolj zrelih jabolk in okusnih hrušk, ki skoraj gotovo niso „špricane“, pa tudi pobral jih ne bo nihče ali pa morda medved. Teh je tam dovolj, še posebno sedaj, ko je dovolj sadja.

Kljub temu lahko brez strahu hodite po poteh in po hostah,

ker je kralj naših gozdov premeten in malce plašen in se človeka iz previdnosti raje ogne. Vse drugače bi bilo, če bi srečali medvedko z mladičem, potem pa je edina rešitev dovolj hiter taktičen umik s položaja.

Ker takih primerov ni veliko lahko kar korajžno zakoraka vsakdo proti Mirni gori. Mi nismo srečali nobenega pripadnik medvedjega rodu.

Na Planini smo krenili po stezi v strmi breg, ki je skoraj enakovreden Komarči, le da ni tako visok. Koča na Mirni gori je v upravljanju Planinskega društva Črnomelj, uslužbenca sta starejša prijazna belokranjca od katerih smo videli samo boljšo polovico, kar je nam popolnoma zadostovalo. Iz knjige obiskov je razvidno da dom ni pretirano obiskan in bi ga bilo primerno še kdaj obiskati.

Za vse tiste, ki imamo radi mir in bolj čist zrak je za enodnevni izlet dovolj lep tudi na samo 1084 metrov višine. Kaj takega, nedelja na tako nenavaden datum pa tako lepa, ko bi jih le bilo še več. Kmalu bi pozabil predstaviti udeleženca izleta. V Bršljinu je prišla na vlak Majda, v Centru Marjeta, v Kandiji pa moja malenkost.

JOŽE BRČIČKA

Mimo kočice pod Bogatinom se ustavimo še na Komni, potem pa še pot navzdol do slapa Savice. Avtobus odpelje ob 12,30. uri, zato hitimo. V koči se še okrepčamo s toplo juhico, nato pa krenemo na avtobus. Toda glej ga spaka! Avtobus ne vozi več od slapa, ampak samo od hotela Zlatorog, zato pa hitro pot pod noge in še uro hoda in že smo pri naši končni postaji — pri hotelu, kjer se poslovimo od naših gora z mislijo, da jih bomo še obiskali.

Avtobus poln planincev odpelje proti Ljubljani. Sonce se nam smeje v brk. Lepo je.

V Ljubljani sedemo na vlak in glej, že smo v Novem mestu. Oprtamo si nahrbtnike in izstopimo! Sopotniki nas začudeno gledajo. Le od kod ti planinci.

Ko stopamo proti domu vsak ureja svoje misli. Spet eno lepo doživetje! Narava je z nami. Še bomo šli!

MAJDA DULAR

upokojenci v beli krajini

Upokojenci Laboda iz Novega mesta, Kostanjevice in iz Ljubljane so se na začetku oktobra udeležili izleta po Beli krajini do Karlovca. Udeležba je bila letos zares številna, saj se je izleta udeležilo kar 53 upokojencev, spremljali pa so jih socialna delavka, predsednica osnovne organizacije sindikata TOZD LOČNA, del poti pa tudi vodja kadrovsko-socialne službe.

Program izleta je bil sledeč: Novo mesto—Metlika. Tu so si ogledali vinsko klet, obiskali industrijsko prodajalno v Beti in nato v Kometu pomalicali. Tudi tokrat so se Belokranjci izkazali za odlične gostitelje, toda naše udeležence izleta je že pot peljala dalje preko Ozlja do Karlovca. Vreme je bilo precej deževno, kar pa ni moglo pokvariti veselega vzdušja, ki se je samo stopnjevalo. Vračali so se preko Netretič v Podzemlje, kjer jih je čakalo dobro kosilo.

V prijetnem razpoloženju je stekla beseda tudi o občnem zboru, ki bo predvidoma v mesecu decembru ter o pripravi razstave ročnih del naših upokojenk, ki naj bi bila ob novem letu.

Za izlet je vsak posameznik prispeval 300 dinarjev, preostalih 200 pa je šlo iz blagajne sekcije upokojencev.